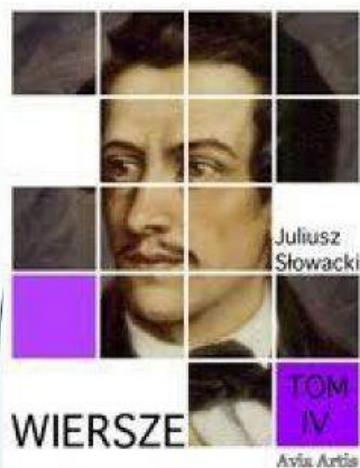

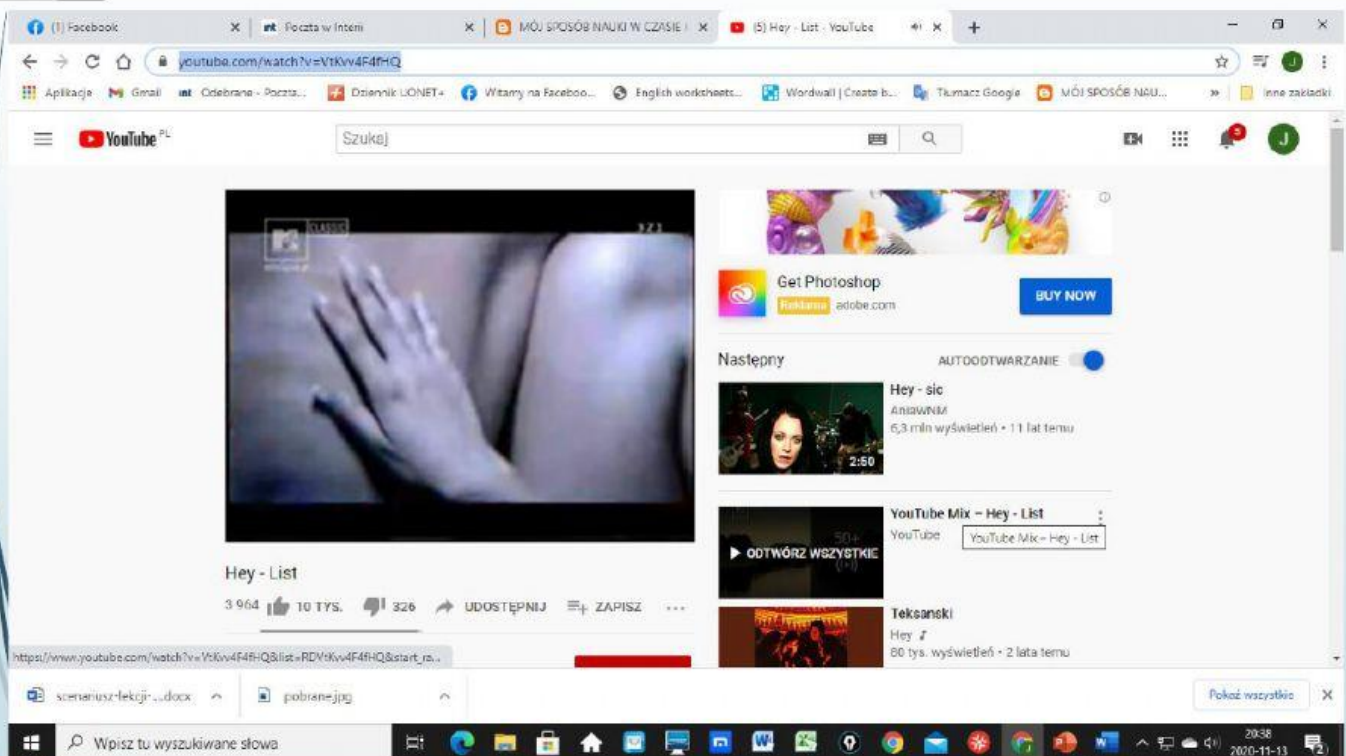
Lekcja 21

Temat: Literacki obraz duchowych
doznań w wierszu Juliusza
Słowackiego „Rozłączenie”.

https://www.youtube.com/watch?v=VtKvv4F4fHQ

JAKIE EMOCJE TOWARZYSZĄ ROZSTANIU CZŁOWIEKA?

LIVEWORKSHEETS

► Juliusz Słowacki „Rozłączenie”

Rozłączeni — lecz jedno o drugim pamięta;
Pomiędzy nami lata biały gotąb smutku
I nosi ciągle wieści. Wiem, kiedy w ogródku,
Wiem, kiedy płaczesz w cichej komnacie zamknięta;
Wiem, o jakiej godzinie wraca bólu fala,
Wiem, jaka ci rozmowa ludzi łzę wyciska.
Tyś mi widna jak gwiazda, co się tam zapala
I łzę różową leje, i skrzęsiną błyska.
A choć mi teraz ciebie oczyma nie dostać,
Znając twój dom — i drzewa ogrodu, i kwiaty,
Wiem, gdzie malować myślą twe oczy i postać,
Między jakimi drzewy szukać białej szaty.
Ale ty próżno będziesz krajobrazy tworzyć,
Osrebrzać je księżycem i promienić światłem:
Nie wiesz, że trzeba niebo zwać i położyć
Pód oknami, i nazwać jeziora błękitem.

Potem jezioro z niebem dzielić na połowę,
W dzień zastoną gór jasnych, w nocy skał szafirem;
Nie wiesz, jak włosom deszczu skałom wieńczyć głowę,
Jak je widzieć w księżycu określone kirem.
Nie wiesz, nad jaką górą wschodzi ta peretka,
Którąm wybrał dla ciebie za gwiazdeczkę-stróża;
Nie wiesz, że gdzieś daleko, aż u gór podnóża,
Za jeziorem — dojrzałem dwa z okien światetka.
Przywykłem do nich, kocham te gwiazdy jeziora,
Ciemne mgłą oddalenia, od gwiazd nieba krwawsze,
Dziś je widzę, widziałem zapalone wczora,
Zawsze mi świecą — smutno i blado — lecz zawsze...
A ty — wiecznie zagastaś nad biednym tułaczem;
Lecz choć się nigdy, nigdzie potęczyć nie mamy,
Zamilkniemy na chwilę i znów się wołamy
Jak dwa smutne słowiki, co się wabią płaczem.

- Podmiot liryczny opisuje rozłąkę z ukochaną. Wspomina zarówno tę osobę, jak i miejsca, w których razem przebywali. Oddalenie wywołuje w nim głęboki smutek i refleksje na temat samotności

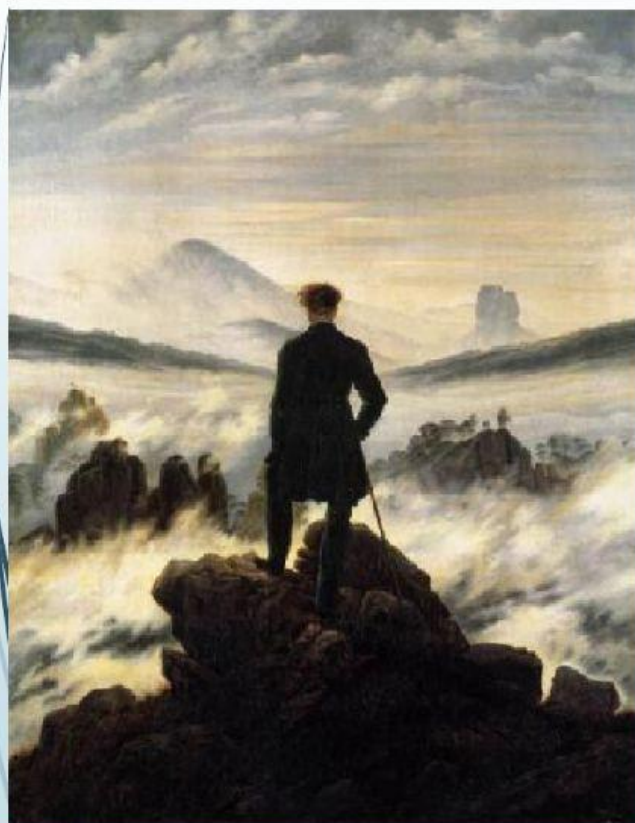
I część „rozłąka”	II część „adresat/adresatka”	III część „ból rozstania”

Scharakteryzuj wiersz Juliusza Słowackiego jako list poetycki:

List poetycki – utwór pisany wierszem o charakterze lirycznym, mający formę listu do fikcyjnego lub rzeczywistego adresata. Może posiadać cechy satyry, epiki, panegiriku oraz elementy filozoficzne.

Cechy listu poetyckiego	Realizacja w wierszu J. Słowackiego
Jest skierowany do określonego adresata.	
	<i>płaczesz, tyś, nie wiesz, ty</i>
Najczęściej ma charakter prywatny.	
	<i>Utwór liczy osiem czterowierszy.</i>

Popularne w romantyzmie motywy romantycznego krajobrazu to:

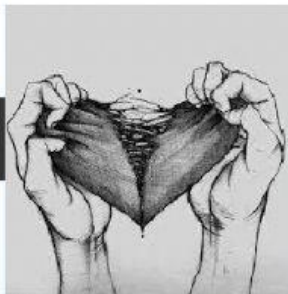

Co widzi
podmiot
liryczny?

Co widzi adresatka
wypowiedzi?

Utwór powstał w czasie pobytu Słowackiego w Szwajcarii. Poeta umieścił pod wierszem dokładny czas i miejsce jego napisania – 20 lipca 1835 roku nad jeziorem Lemán. Hipotezy dotyczące poświęcenia tego utworu młodzieńczej miłości poety, Marii Wodzińskiej, pojawiają się rzadko. Najczęściej przyjmuje się, że Słowacki dedykował wiersz, tak jak wiele innych, swojej matce Salomei.

psychizacja pejzażu - motyw alpejskiego krajobrazu to w wierszu metafora stanu duszy nękanej udręką samotności i tęsknoty, zapis pewnej sytuacji egzystencjalnej.

ANALIZA WIERSZA:

Typ liryki:

Cechy wiersza:

Nazwij środki poetyckie

Nazwa środka poetyckiego

***anafora *epitety *metafora *porównanie *szyk przestawny**

„Zamilkniemy na chwilę i znów się wołamy”

„Tyś mi widna jak gwiazda”, „gwiazdy jeziora, / (...) od gwiazd nieba krwawsze”

„biały gołąb smutku”

„Wiem, o jakiej godzinie...
Wiem, jaka ci rozmowa...”

„(...)trzeba niebo zwalić i położyć / Pod oknami”

NOTATKA:

- Wiersz Juliusza Słowackiego „Rozłączenie” powstał 20 lipca 1835 roku nad szwajcarskim jeziorem Lemman. Poeta napisał go podczas podróży poety do niewielkiej miejscowości położonej w Alpach. Jest on przykładem romantycznego przedstawienia krajobrazu, który wywołuje uczucie melancholii i tęsknoty. Prawdopodobnie wiersz jest skierowany **do matki Juliusza Słowackiego**, Salomei. Poeta był silnie z nią związany, matka i syn prowadzili intensywną korespondencję. Potwierdza to zastosowanie **metafory „białego gołębia”**, który jest nie tylko symbolem połączenia między kochającymi się ludźmi, ale też ptaka pocztowego, przynoszącego listy.